

§ 152

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta, joka koskee ympäristö- ja ilmastovaikutusten nykyistä parempaa painottamista investointipäätöksiä tehtäessä

HEL 2019-007388 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallituksen 21.5.2018 hyväksymän katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeen mukaan hankkeiden hyväksymisen yhteydessä otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi kaupunkikehitykselliset vaikutukset, vaikutukset kaupungin tavoitteiden saavuttamiseen sekä ympäristö- ym. vaikutukset.

Suurimpien liikennehankkeiden suunnittelun yhteydessä tehdään Väyläviraston hankearvioinnin ohjeistuksen mukainen vaikutusten arviointi, jossa otetaan huomioon myös hankkeiden ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Tie- ja ratahankkeilla on omat arviointiohjeensa.

Liikenneinvestointihankkeiden ympäristö- ja ilmastovaikutuksia selvitetään yleissuunnitelma- ja hankesuunnitelmavaiheissa mm. mallintamalla liikennehankkeen liikenteelliset vaikutukset koko liikennejärjestelmään. Tämän mallinnuksen perusteella voidaan laskea hankevaihtoehtojen vaikutukset CO₂ -päästöihin. Lisäksi arvioidaan hankkeiden vaikutukset ilmanlaatuun ja meluun.

Liikennehankkeiden ympäristö- ja ilmastovaikutuksia nostetaan aiempaa selkeämmin esiin myös hankearvioinnin ja päätöksenteon tueksi laadittavalla laajennetulla hankearvioinnilla ja siihen liittyvällä arviointitaulukolla, jossa hankkeen vaikutuksia on arvioitu perinteistä hankearviointia laajemmin. Sillä pyritään erityisesti tuomaan paremmin esiin eri hankevaihtoehtojen välisiä eroja. Laajennetun hankearvioinnin sisältöä kehitetään edelleen.

Liikennehankkeiden suunnitteluprosesseja ja hankekuvausta kehitetään jatkuvasti liikenne- ja katusuunnittelupalvelussa, mikä osaltaan edistää myös ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomioimista hankkeiden suunnittelussa. Prosesseja kehitettäessä seurataan samalla, miten ympäristö- ja ilmastovaikutusten arviointimenetelmät kehittyvät ja tuodaan hyviä käytäntöjä osaksi suunnitteluprosessia.

Myös liikennehankkeiden ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnissa pyritään huomioimaan käytettyjen materiaalien ja niiden elinkaaripäästöjen vaikutukset. Arviointimenetelmien kehittymistä seurataan tarkoin ja niitä tullaan soveltamaan hankearvioinneissa ja hyödyntämään päätöksenteossa.

Rakentaminen on yksi eniten ympäristövaikutuksia aiheuttava toiminto kaupungin toiminnassa erityisesti sen energiankulutuksen ja luonnonvarojen käytön takia. Kiertotalouden avulla olisi mahdollista säästää sekä rahaa että luonnonvaroja ja vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia, mutta sen mahdollisuuksia (esim. kierrätettävät osat, purettavuus) ei vielä tällä hetkellä hyödynnetä rakentamisessa riittävästi. Helsingin kaupungilla on kuitenkin käynnissä joitain kiertotalouspilotteja.

Rakennushankkeissa merkittävin investointipäätöksiä ohjaava tekijä on usein investointikustannuksen suuruus, minkä johdosta elinkaarikustannuksella tarkasteltavia uusiutuvan energian järjestelmiä ei välttämättä voida valita esimerkiksi liian suureksi kohoavan vuokra vaikutuksen tai hankkeen enimmäishinnan ylittymisen takia. Investointikustannuskeskeisestä menettelystä tuleekin siirtyä tarkastelemaan kaikkia elinkaarikustannuksia, mikä useimmiten johtaa energiatehokkaamman tai ympäristöystävällisemmän teknologian valintaan.

Rakentamisen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman ja Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien hyödyntämisen periaatteiden mukaisesti. Tekeillä on myös kierto- ja jakamistalouden tiekartta, joka pyrkii edistämään kiertotaloutta muun muassa rakentamisessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi
Johanna Af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen hyväksyminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

17.03.2020

Asia/13

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Mari Holopainen on tehnyt 19.6.2019 seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet painottaa nykyistä paremmin ympäristö- ja ilmastovaikutuksia investointipäätöksiä tehtäessä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.3.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi
Johanna Af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen hyväksyminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano